

Νομοσχέδιο για τα ΑΕΙ: Ράβδος εν γωνία, άρα –πέρα- βρέχει...

Ανδρέας Τρούμπης, Καθηγητής Οικολογίας, Πρώην Πρύτανης Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η συσχέτιση της προγονικής αυτής «παροιμίας» περί του αληθοφανούς παραλογισμού με τον Νόμο για τα ΑΕΙ μπορεί να φανεί κατ' αρχήν ως υπερφίαλη. Είναι όμως; Ας μη γελιόμαστε, τα πράγματα έχουν πάρει, με αναπότρεπτο τρόπο, την πορεία τους, σε ένα διάλογο κωφών: η Κυβέρνηση προτάσσει το επιχείρημα του μετασχηματισμού των ΑΕΙ ωσάν να ήταν μορφές «διεφθαρμένης ΔΕΚΟ». Απέναντι, η ηγεμονεύουσα - και πολυσυλλεκτικών προελεύσεων και ατομικών κινήτρων, μη το λησμονούμε- άποψη εντός των πανεπιστημίων διατείνεται ότι η ελευθερία της σκέψης και της παραγωγής επιστημονικού έργου είναι ζήτημα τεχνικό, χρημάτων και θεσμικής «άπλας». Κι ανάμεσα τους, αυτό-προσβάλλονται προβαλλόμενες ως μετριοπαθείς, η ασθενικά αντιτιθέμενη άποψη τύπου ΠΟΣΔΕΠ περί ανεπαρκούς διαλόγου – πολύ βολικό επιχείρημα ως αναπόδραστο αποκύημα του νεοπαγούς ιδεολογήματος της «διαβούλευσης»- ή η συμπορευόμενη, ασθμαίνουσα έναντι του μεγέθους του διακυβεύματος, άποψη ότι «από ολότελα καλή κι η Παναγιώταινα». Πλην όμως, όποιος παρακολουθεί το τι λένε και τι γράφουν οι πάσης φύσεως «αγανακτισμένοι», ως μια ευρεία εκδοχή κοινωνικής αντίληψης, αυθεντικοί ή «επαγγελματίες της αγανάκτησης», θα καταλήξει στο συμπέρασμα ότι τα ΑΕΙ έχουν υποστεί τη θεμελιώδη ήττα να απολέσουν τη ρίζα της κοινωνικής νομιμοποίησης τους: να μην αποκαλούνται δηλαδή «Πανεπιστήμιο» πλέον, απλώς ν' αναφέρονται ως ΑΕΙ. Από ιδανικό να εκπέσουν στο επίπεδο δημόσιας δομής του 2011. Το βαρύτερο κοινωνικό κύρος του «Πανεπιστημίου», με φαντασιακές εγγραφές αιώνων, απλόχερα δοσμένο στα Ιδρύματα από την ελληνική οικογένεια, επί έτη πολλά και με δαπάνη ατελείωτη αν και με εκπληκτικές στρεβλώσεις αυτό-αναφοράς, η ακαδημαϊκή κοινότητα το θεώρησε ως δεδομένο, δεν το σεβάστηκε ως ζωοδότη πηγή της ύπαρξης της και το σπατάλησε συχνά αναιδώς, συστηματικά άσχεφτα και συνήθως άσκοπα.

Ο Νόμος Διαμαντοπούλου/ Πανάρετου – για να μη ξεχνάμε αμφοτέρους τους γεννήτορες- επέρχεται εντέλει ως «ράβδος», δηλαδή ποινή, άδικη στον οριζόντιο επιμερισμό ευθυνών μεταξύ Ιδρυμάτων και ανθρώπων και εν πολλοίς αφελής ως προς το μείζον κριτήριο της εσωτερικής λογικής συνέπειας του. Ποινή για την αδυναμία μας να συγκροτήσουμε εντός του Πανεπιστημίου σχέδιο ακαδημαϊκό πειστικό και να αξιώσουμε, εκ των ένδον και επιτακτικά προς τις εναλλασσόμενες Κυβερνήσεις, το νομοτελειακά επιβεβλημένο εκσυγχρονισμό και μετασχηματισμό μας. Το κακό είναι ότι, εξ ιδιοσυγκρασίας των συντακτών, η ποινή δεν αναφέρεται στο σωφρονισμό αλλά στην τιμωρία.

Η επιχειρηματολογία, ένθεν κακείθεν, εκπλήσσει δυσάρεστα. Για παράδειγμα, δηλώνοντας μη-ικανός να κρίνω τύποις το κυρίαρχο ζήτημα της «αντι-συνταγματικότητας» διατάξεων του Ν/Σ, αισθάνομαι, ως πολίτης, ότι εάν τα σχετικά επιχειρήματα ακολουθούν τη δημοσιευθείσα συνταγματολογική εκδοχή ότι «με την αξιολόγηση των Καθηγητών διαμορφώνονται συνθήκες πολιτικής δίωξης για τις ιδέες τους», τότε απλώς σκάβουμε βαθύτερα το λάκκο της απαξίωσης μας στα μάτια της ελληνικής κοινωνίας. «Καθηγητής διωκόμενος για τις ιδέες του στο ελληνικό ΑΕΙ του 2011» αντιστοιχεί με τα αντιαισθητικά ανέκδοτα του τύπου «Αλβανός τουρίστας» -που συχνά ανέχεται ο υφέρπων ρατσισμός- ή τα «greek statistics» -που τόσο ερέθισαν τις ευαίσθητες «πατριωτικές» χορδές μας. Μπορώ να φαντασθώ «Καθηγητή περιθωριοποιημένο» ως έκκεντρο προς την κρατούσα ισχύ σε ένα Τμήμα ή Ιδρυμα, κάτι ως πάνδημη και παγκόσμια σταθερά, αλλά οτιδήποτε παραπάνω εγγίζει τα όρια της αστειότητας... με όλους τους πολιτικούς προσανατολισμούς του σχήματος όμως! Για να μη ξεχνιόμαστε! Και σε τελική ανάλυση, δεν επιτρέπεται στο Πανεπιστήμιο, χωρίς εισαγωγικά, να ταυτίζεται η ακαδημαϊκή δυσκολία εξέλιξης των μετριοτήτων με την πολιτική δίωξη... φτάνει πια η νέο-ελληνική μυθολογία!

Σε συνθήκες διαλόγου κωφών ως αυτοσκοπού, η μόνη μέθοδος να αξιολογηθεί το Ν/Σ είναι η ανάλυση των επιπτώσεων των όποιων προβλέψεων και της θεμελιώδους λογικής του. Κατά το Υπουργείο, το πρόβλημα των ΑΕΙ είναι, στον πυρήνα του, ζήτημα Διοίκησης κι Ελέγχου. Αυτή η θεμελιώδης υπουργική παραδοχή πρέπει να προ-αξιολογηθεί, εν όψει των αναμενόμενων στοιχείων της αποτελεσματικότητας και εφαρμοσιμότητας του. Εναντι αυτού του κριτηρίου, το κατατεθέν Ν/Σ είναι είτε έκφραση καλοπροαίρετης αφέλειας είτε ακραίου πολιτικού κυνισμού, όταν επιχειρεί να επιβάλει «έλεγχο εκ των άνω» μέσω «διαδικασιών από τα κάτω». Θα προκύψει τέρας μετά βεβαιότητας: είτε δεν το καταλαβαίνουν είτε αυτό επιδιώκουν μεσοπρόθεσμα. Το Ν/Σ αυτό δεν είναι στρατηγικό πλαίσιο 30ετίας, είτε έτσι είτε αλλιώς.

Διότι τρία είναι τα, συν τω χρόνω, δεινά της Μεταπολίτευσης που έφεραν τη σημερινή κατάσταση απαξίας στα ΑΕΙ. Το πρώτο είναι η «αφασία» της ακαδημαϊκής κοινότητας: μίλησα γι αυτό παραπάνω. Το δεύτερο είναι η αδυναμία κατανόησης της, εν τω βάθει, ακαδημαϊκής σημασίας του Περιφερειακού ΑΕΙ. Τρίτο είναι η εκ των κομμάτων επιβληθείσα κατ' εξακολούθηση παραβίαση του λεγόμενου αξιακού φορτίου του «ασύλου»... άλλως της παραγωγής Λόγου, μέσω αυτού. Οποιος κάνει τον κόπο, χωρίς συμπλέγματα, να αναλύσει ακόμα και τα αδικώς καταγγελλόμενα σήμερα, θα δει ότι αυτά τα τρία στοιχεία εξηγούν τα πάντα στο ελληνικό ΑΕΙ. Εναντι αυτών, το Ν/Σ απλώς επέρχεται, ως τάχατε δημόσιος τιμωρός με ανενεργή ρομφαία, να μην απαντήσει περίπου σε τίποτα!

Το Ν/Σ δεν απαντά, απλώς παρακάμπτει τα διλήμματα που γέννησε η «στρατηγική Παιδείας της Μεταπολίτευσης»:

- αριστεία έναντι μαζικοποίησης των σπουδών
- ακαδημαϊκή ανάπτυξη έναντι περιφερειακής ανάπτυξης
- ακαδημαϊκή πολιτική έναντι κοινωνικής πολιτικής.

Αντί απαντήσεως, προτάσσεται επί καιρώ η ανοησία περί «κάθε πόλη κι ΑΕΙ, κάθε χωρίο και ΤΕΙ», ανιστόρητη, απολιτική, διαλυτική, ως εκ παρθενογενέσεως προκύψασα... Σοβαρολογείτε; Ρωτήστε τους κ.κ. **Αρσένη, Παπανδρέου, Ευθυμίου, Στυλιανίδη, Σπηλιωτόπουλο** να σας δώσουν ερμηνεία του φαινομένου! Αφήστε μόνον την κα **Γιαννάκου** στην επάξια ησυχία της.... Το μόνο που προκύπτει είναι ότι καταργούνται τα περιφερειακά ΑΕΙ, με καλύτερο παράδειγμα το νησιωτικό – και μεγάλο, ακαδημαϊκώς αναγκαίο και «εθνικώς» απαραίτητο- Πανεπιστήμιο Αιγαίου!

Κομματοκρατία και φοιτητικές παρατάξεις; Αλήθεια, υπάρχει σοβαρός άνθρωπος να θεωρήσει ότι η κομματοκρατία προέκυψε ενδογενώς στα ΑΕΙ; Ερήμην των κομμάτων, των μηχανισμών και των μικροπολιτικών επιδιώξεων τους; Βρέθηκαν άραγε ψοφοδεείς πρυτάνεις ή ημι-αγράμματοι καθηγητές που συνέλαβαν το σατανικό σχέδιο της δημιουργίας των κομματικών νεολαιίστικων παρατάξεων ή άλλων συνδικαλιστικών μορφών και μορφωμάτων, ώστε δια μέσου της συναλλαγής μετ' αυτών να εκπορθήσουν την Τροία της μικρότητας; Όταν πλείονες κομματικές εκφράσεις διέβησαν το Ρο ψίκωνα της βίας στα ΑΕΙ, πο υ ήσασταν; Τώρα, με τη γιαούρτη επί των βουλευτών σας ανά την Επικράτεια, ποιος είναι ο ψοφοδεής «νταής»;

Το κρίσιμο θέμα είναι ένα: μετά από δύο χρόνια συστηματικής διαβολής ενώπιον της κοινωνίας, με εγκυκλίους εκ του Υπουργείου κατευθυνόμενης, περί οικογενειοκρατίας – ποιος μιλάει, άραγε- νεποτισμού, διαφθοράς και λοιπά πολλά, το Ν/Σ εκχωρεί ευθύνες αυτό-διοίκησης σε οικογενειοκράτες και λοιπούς διεφθαρμένους... Συγχωρείστε με, αν δεν καταλαβαίνω, εκχωρείται το αυτοδιοίκητο ή το αυτό-αδιοίκητο; Δηλαδή, ποιος θα εκλεγεί

στο προτεσταντικής ηθικής Συμβούλιο Διοίκησης, αν όχι ο κατ' εσάς οικογενειοκράτης, διεφθαρμένος, κ.λπ.;

Το Ν/Σ Διαμαντοπούλου/Πανάρετου θα αποτύχει, όχι γιατί οι Σύγκλητοι ευτελίστηκαν με τη δήλωση περί μη-εφαρμογής του. Αλλά γιατί αποφάσισε να προτάξει μια δήθεν τομή χωρίς να την πιστεύει! Αν την πίστευε, θα επρότεινε και θα συγκροτούσε άλλα πράγματα. Έχουμε κάθε λόγο να είμαστε δυστυχείς και να φοβούμαστε τα χειρότερα! Ράβδος εν γωνία, άρα – πράγματι- πέρα βρέχει...